

Województwo
Śląskie

**Opracowanie dotyczące rodzajów działalności wykluczonych
z możliwości ubiegania się o dofinansowanie
w ramach działania 10.01 Wykorzystanie terenów zdegradowanych w celu rozwoju
regionu poprzez inwestycje przedsiębiorstw
w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego na lata 2021-2027**

Chorzów, styczeń 2024

Fundusze Europejskie
dla Śląskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie

Spis treści

.....	1
I. Wykluczenia w oparciu o Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności ..	5
II. Wykluczenia w oparciu o Rozporządzenie Parlamentu i Rady (UE) nr 2021/1056 wyłączające poszczególne sektory z zakresu wsparcia Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji.....	10
III. Wykluczenia w oparciu o Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 (z późn. zm.).....	13
a) Produkcja, przetwarzanie oraz wprowadzanie do obrotu produktów rolnych.....	13
b) Sektor rybołówstwa i akwakultury.....	41
Sprzedaż hurtowa pozostałej żywności, włączając ryby, skorupiaki i mięczaki.....	47
c) Pozostałe.....	48
1) Pomoc na działalność związaną z wywozem.....	48
2) Pomoc, która prowadzi do uprzywilejowania produktów krajowych w stosunku do towarów sprowadzanych z zagranicy.....	48
3) Pomoc udzielana sektorowo.....	48
d) Rozdzielenie działalności lub wyodrębnienie kosztów.....	49
I. Wykluczenia w oparciu o Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności.....	5
II. Wykluczenia w oparciu o Rozporządzenie Parlamentu i Rady (UE) nr 2021/1056 wyłączające poszczególne sektory z zakresu wsparcia Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji.....	11
III. Wykluczenia w oparciu o Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 (z późn. zm.).....	13
   a) Produkcja, przetwarzanie oraz wprowadzanie do obrotu produktów rolnych.....	13
   b) Sektor rybołówstwa i akwakultury.....	42
   c) Pozostałe.....	48
   1) Pomoc na działalność związaną z wywozem.....	48
   2) Pomoc, która prowadzi do uprzywilejowania produktów krajowych w stosunku do towarów sprowadzanych z zagranicy.....	49
   3) Pomoc udzielana sektorowo.....	49
   d) Rozdzielenie działalności lub wyodrębnienie kosztów.....	49

Dokument przedstawia rodzaje działalności sektorów wykluczonych z możliwości ubiegania się z dofinansowania. Dokument został przygotowany na podstawie obowiązujących przepisów prawa krajowego oraz unijnego. Jakiegokolwiek rozbieżności pomiędzy tym dokumentem, a przepisami prawa rozstrzygać należy na rzecz przepisów prawa.

Niżej wskazane definicje zostały opracowane w szczególności o poniższe akty prawne:

1. Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (tekst skonsolidowany Dz. Urz. UE. C z 07.06.2016 r., Nr 202, str. 1 - 2016/C 202/01);
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000 (Dz. Urz. UE L z 28.12.2013 r., Nr 354, str. 1 z późn. zm.);
3. Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. UE L z 01.02.2002., Nr 31, str. 1 z późn. zm.);
4. Rozporządzenie Komisji (UE) NR 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L z 01.07.2014r. Nr 193 str. 1 z późn. zm.).
5. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26 czerwca 2014 r., str. 1 z późn. zm.). Rozporządzenie Komisji (UE) NR 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L z 01.07.2014r. Nr 193 str. 1 z późn. zm.).
6. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury, (Dz.U. L 190 z 28.06.2014, s. 45 z późn. zm.).

7. Rozporządzenie (WE) nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2 i zmieniające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 oraz niektóre rozporządzenia WE w sprawie określonych dziedzin statystycznych (Dz. Urz. UE L z 30.12.2006r. Nr. 393 str. 1).
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2022-2027 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2422).
9. Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. U. UE L z dnia 07 09.1987, Nr. 256, str. 1 z późn. zm.);
10. Decyzja Rady nr 2010/787 z dnia 10 grudnia 2010r. w sprawie pomocy państwa ułatwiającej zamykanie niekonkurencyjnych kopalń węgla (Dz. Urz. UE L z 21.12.2010r., nr 336, str.24);
11. Zasady ramowe dotyczące pomocy publicznej dla przemysłu stocznioowego (2011/C 364/06);
12. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (Dz. Urz. UE L 231/1 z dnia 30 czerwca 2021 r. z późn. zm.);
13. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności.
14. KOMUNIKAT KOMISJI Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 z dnia 19 marca 2022 roku;
15. Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. 2022 poz. 1079 z późn. zm.);
16. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702);
17. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej (PKD) (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.).

UWAGA!

Niniejszy dokument ma charakter pomocniczy, wszelkie informacje w nim zawarte nie mogą stanowić podstawy do formułowania jakichkolwiek roszczeń.

W celu ostatecznej weryfikacji danej działalności gospodarczej pod kątem wykluczenia należy każdorazowo odnieść się do wyszczególnionych powyżej aktów prawa unijnego oraz krajowego.

Weryfikacja w zakresie wykluczenia nie będzie odbywać się wyłącznie poprzez analizę kodu/kodów PKD ale w oparciu o całość zapisów w zakresie inwestycji dotyczących zakresu rzeczowego, celów i rezultatów projektu.

I. Wykluczenia w oparciu o Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności

Zgodnie z brzmieniem artykułu 7 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności nie jest możliwe udzielenie wsparcia na

- likwidację lub budowę elektrowni jądrowych;
- inwestycje służące redukcji emisji gazów cieplarnianych pochodzących z wykazu działań wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE:

Tabela numer 1

Działania
Spalanie paliw w instalacjach o całkowitej nominalnej mocy cieplnej przekraczającej 20 MW (z wyjątkiem instalacji spalania odpadów niebezpiecznych lub komunalnych). Od dnia 1 stycznia 2024 r. spalanie paliw w instalacjach spalania odpadów komunalnych o całkowitej nominalnej mocy cieplnej przekraczającej 20 MW, do celów art. 14 i 15 dyrektywy 2003/87/WE.
Rafinacja oleju, w której wykorzystywane są jednostki spalania o całkowitej nominalnej mocy cieplnej przekraczającej 20 MW
Produkcja koksu
Instalacje prażenia lub spiekania rudy metalu (łącznie z rudą siarczkową)
Produkcja żelaza lub stali (pierwotny lub wtórny wytop), łącznie z odlewaniem ciągłym, z wydajnością powyżej 2,5 ton na godzinę
Produkcja lub obróbka metali żelaznych (w tym stopów żelaznych), w której wykorzystywane są jednostki spalania o całkowitej nominalnej mocy cieplnej przekraczającej 20 MW. Obróbka obejmuje między innymi walcownie, piece do

ponownego ogrzewania, piece do wyżarzania, kuźnie, odlewnie oraz instalacje służące do powlekania i wytrawiania metali.
Produkcja pierwotnego aluminium lub tlenku glinu.
Produkcja wtórnego aluminium, w której wykorzystywane są jednostki spalania o całkowitej nominalnej mocy cieplnej przekraczającej 20 MW.
Produkcja lub obróbka metali nieżelaznych, w tym produkcja stopów, rafinacja, odlewnictwo i tym podobne, w której wykorzystywane są jednostki spalania o całkowitej nominalnej mocy cieplnej (w tym paliwa wykorzystywane jako czynniki redukujące) przekraczającej 20 MW.
Produkcja klinkieru cementowego w piecach obrotowych o zdolności produkcyjnej przekraczającej 500 ton dziennie lub innych piecach o zdolności produkcyjnej powyżej 50 ton dziennie.
Produkcja wapna, lub kalcynacja dolomitu i magnezytu w piecach obrotowych lub innych piecach o zdolności produkcyjnej przekraczającej 50 ton dziennie
Wytwarzanie szkła, łącznie z włóknem szklanym, z wydajnością przetopu przekraczającą 20 ton dziennie
Produkcja wyrobów ceramicznych przez wypalanie, w szczególności produkcja dachówek, cegieł, cegieł ognioodpornych, kafelków, wyrobów kamionkowych i porcelany, o wydajności powyżej 75 ton dziennie
Wytwarzanie materiałów izolacyjnych z wełny mineralnej z wykorzystaniem szkła, surowców skalnych lub żużlu przy użyciu zdolności produkcyjnej przekraczającej 20 ton dziennie
Osuszanie lub kalcynacja gipsu lub produkcja płyt gipsowo-kartonowych i innych wyrobów gipsowych, przy użyciu możliwości produkcyjnej gipsu kalcynowanego lub suszonego gipsu wtórnego przekraczającej łącznie 20 ton dziennie
Produkcja pulpy drzewnej lub innych materiałów włóknistych
Produkcja papieru lub tektury o wydajności przekraczającej 20 ton dziennie
Produkcja sadzy, w tym karbonizacja substancji organicznych takich jak oleje mineralne, smoły, pozostałości krakowania i destylacji, przy zdolności produkcyjnej przekraczającej 50 ton dziennie.
Produkcja kwasu azotowego
Produkcja kwasu adypinowego
Produkcja kwasu glioksalowego i glioksyłowego
Produkcja amoniaku
Produkcja chemikaliów organicznych luzem poprzez krakowanie, reformowanie, częściowe lub pełne utlenianie albo poprzez podobne procesy, przy zdolności

produkcyjnej przekraczającej 100 ton dziennie
Produkcja wodoru (H ₂) i gazu do syntezy, przy zdolności produkcyjnej przekraczającej 5 ton dziennie
Wychwytywanie gazów cieplarnianych z instalacji objętych dyrektywą 2003/87/WE celem ich transportu i geologicznego składowania w składowisku dopuszczonym na mocy dyrektywy 2009/31/WE
Transport gazów cieplarnianych w celu ich geologicznego składowania w składowisku dopuszczonym na mocy dyrektywy 2009/31/WE, z wyjątkiem emisji objętych innym działaniem określonym w niniejszej dyrektywie
Geologiczne składowanie gazów cieplarnianych w składowisku dopuszczonym na mocy dyrektywy 2009/31/WE
Lotnictwo   Loty między lotniskami znajdującymi się w dwóch różnych państwach wymienionych w akcie wykonawczym przyjętym na podstawie art. 25a ust. 3 oraz loty między Szwajcarią lub Zjednoczonym Królestwem a państwami wymienionymi w akcie wykonawczym przyjętym na podstawie art. 25a ust. 3, oraz, do celów art. 12 ust. 6 i 8 oraz art. 28c, inne loty między lotniskami znajdującymi się w dwóch różnych państwach trzecich wykonywane przez operatorów statków powietrznych, którzy spełniają wszystkie następujące warunki: a) operatorzy statków powietrznych posiadają certyfikat przewoźnika lotniczego wydany przez państwo członkowskie lub są zarejestrowani w państwie członkowskim, w tym w regionach najbardziej oddalonych, na terytoriach zależnych i terytoriach należących do tego państwa członkowskiego; oraz   b) generują oni roczne emisje CO₂ przekraczające 10 000 ton przy użytkowaniu samolotów o maksymalnej certyfikowanej masie startowej większej niż 5 700 kg w trakcie lotów objętych zakresem niniejszego załącznika innych niż te, które rozpoczynają się i kończą w tym samym państwie członkowskim, w tym w regionach najbardziej oddalonych tego samego państwa członkowskiego, od 1 stycznia 2021 r.; do celów tego punktu nie uwzględnia się emisji z następujących rodzajów lotów: (i) loty państwowe;   (ii) loty z pomocą humanitarną;   (iii) loty medyczne;   (iv) loty wojskowe;   (v) loty przeciwpożarowe;   (vi) loty poprzedzające loty z pomocą humanitarną, medyczne lub przeciwpożarowe lub następujące po nich, pod warunkiem że loty te są wykonywane tym samym statkiem powietrznym i są wymagane do przeprowadzenia odnośnych działań humanitarnych, medycznych lub przeciwpożarowych lub do zmiany położenia statku powietrznego po tych

działaniach, by mógł podjąć kolejne działania.

Loty, które rozpoczynają się lub kończą na lotnisku znajdującym się na terytorium państwa członkowskiego, do którego zastosowanie mają postanowienia Traktatu.

Działania te nie obejmują:

- a) lotów wykonywanych wyłącznie w celu przewozu — podczas oficjalnej misji — panującego monarchy i członków jego najbliższej rodziny, szefów państw, szefów rządów i ministrów wchodzących w skład rządów innego państwa niż państwo członkowskie, w przypadku gdy jest to potwierdzone w odpowiednim polu planu lotu;
- b) lotów wojskowych wykonywanych przez wojskowe statki powietrzne, lotów służby celnej i policji;
- c) lotów związanych z działaniami poszukiwawczo-ratownicznymi, lotów przeciwpożarowych i gaśniczych, lotów z pomocą humanitarną i lotów służb ratownictwa medycznego, na które zezwolił odpowiedni właściwy organ;
- d) wszelkich lotów wykonywanych wyłącznie na mocy przepisów dotyczących lotów z widocznością, określonych w załączniku 2 do konwencji z Chicago;
- e) lotów kończących się na lotnisku, z którego wystartował statek powietrzny, wykonywanych bez międzylądowania;
- f) lotów szkoleniowych wykonywanych wyłącznie w celu uzyskania licencji lub uzyskania uprawnień w przypadku członków załogi lotniczej, jeżeli jest to potwierdzone odpowiednią adnotacją w planie lotu, pod warunkiem że lot nie jest wykorzystywany do przewozu pasażerów ani ładunku lub do przebazowania statku powietrznego;
- g) lotów wykonywanych wyłącznie w celu przeprowadzenia badań naukowych lub w celu sprawdzenia, przetestowania lub przeprowadzenia procesu certyfikacji statku powietrznego lub urządzenia zarówno pokładowego, jak i naziemnego;
- h) lotów wykonywanych przez statek powietrzny o maksymalnej certyfikowanej masie startowej poniżej 5 700 kg.;
- i) lotów wykonywanych w ramach zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych nałożonych zgodnie z rozporządzeniem (EWG) nr 2408/92 na trasach w regionach najbardziej oddalonych określonych w art. 299 ust. 2 Traktatu lub na trasach, których oferowana wydajność nie przekracza 50 000 miejsc rocznie;
- j) lotów, które w innym przypadku mieściłyby się w zakresie niniejszej kategorii działań, wykonywanych przez operatora wykonującego zarobkowe przewozy lotnicze, który wykonuje:
  - mniej niż 243 loty w jednym okresie przez trzy kolejne czteromiesięczne okresy, albo
  - loty, których łączna roczna emisja wynosi mniej niż 10 000 ton.

Z zakresu niniejszej litery nie można wyłączyć lotów, o których mowa w lit. l) i m), lub wykonywanych wyłącznie w celu przewozu, w czasie wypełniania oficjalnej misji,

panującego monarchy i członków jego najbliższej rodziny, głów państw, szefów rządów i ministrów wchodzących w skład rządu, państw członkowskich;

k) w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2030 r. lotów, które w innym przypadku mieściłyby się w zakresie niniejszej kategorii działań, obsługiwanych przez operatora statków powietrznych wykonującego niezarobkowe przewozy lotnicze o łącznych rocznych emisjach wynoszących mniej niż 1 000 ton (w tym emisjach pochodzących z lotów, o których mowa w lit. l) i m);

l) lotów z lotnisk znajdujących się w Szwajcarii do lotnisk znajdujących się w EOG;

m) lotów z lotnisk znajdujących się w Zjednoczonym Królestwie do lotnisk znajdujących się w EOG.

Transport morski

Działalność w zakresie transportu morskiego objęta rozporządzeniem (UE) 2015/757, z wyjątkiem działalności w zakresie transportu morskiego objętej art. 2 ust. 1a oraz, do dnia 31 grudnia 2026 r., art. 2 ust. 1b tego rozporządzenia

- wytwarzanie, przetwórstwo i wprowadzanie do obrotu tytoniu i wyrobów tytoniowych;
- inwestycje w infrastrukturę portów lotniczych, z wyjątkiem regionów najbardziej oddalonych lub istniejących regionalnych portów lotniczych zdefiniowanych w artykule 2 punkcie 153 rozporządzenia (UE) nr 651/2014 w każdym z następujących przypadków:
  - o inwestycje w środki łagodzące oddziaływanie na środowisko; lub
  - o inwestycje w ochronę, bezpieczeństwo, jak i systemy zarządzania ruchem lotniczym wynikające z badań nad systemem zarządzania ruchem lotniczym w jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej;
- inwestycje w zakresie składowania odpadów, z wyjątkiem:
  - o w odniesieniu do regionów najbardziej oddalonych – wyłącznie w należycie uzasadnionych przypadkach; lub
  - o inwestycji w zakresie zamykania, przekształcania lub zabezpieczania istniejących składowisk, pod warunkiem że takie inwestycje nie zwiększają ich przepustowości;
- inwestycje służące zwiększeniu przepustowości obiektów przetwarzania odpadów resztkowych; z wyjątkiem:
  - o w odniesieniu do regionów najbardziej oddalonych – wyłącznie w należycie uzasadnionych przypadkach;
  - o inwestycji w technologie odzyskiwania materiałów z odpadów resztkowych do celów gospodarki o obiegu zamkniętym;

- inwestycje w zakresie produkcji, przetwarzania, transportu, dystrybucji, magazynowania lub spalania paliw kopalnych, z wyjątkiem:
  - o wymiany systemów ciepłowniczych zasilanych stałymi paliwami kopalnymi, to jest węglem kamiennym, torfem, węglem brunatnym, łupkami bitumicznymi, na systemy grzewcze zasilane gazem ziemnym w celu:
    - modernizacji systemów ciepłowniczych i chłodniczych do stanu „efektywnego systemu ciepłowniczego i chłodniczego”, zdefiniowanego w artykule 2 punkcie 41 dyrektywy 2012/27/UE,
    - modernizacji elektrociepłowni do stanu „wysokosprawnej kogeneracji”, zdefiniowanej w artykule 2 punkcie 34 dyrektywy 2012/27/UE,
    - inwestycji w wymianę instalacji zasilanych węglem kamiennym, torfem, węglem brunatnym lub łupkami bitumicznymi, na kotły i systemy ciepłownicze zasilane gazem ziemnym w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych;
  - o inwestycji w rozbudowę, zmianę przeznaczenia, przekształcenie lub modernizację sieci przesyłowych i dystrybucyjnych gazu pod warunkiem, że inwestycje takie przygotowują te sieci na wprowadzenie do systemu gazów odnawialnych i niskoemisyjnych, takich jak wodór, biometan i gaz syntezowy, oraz umożliwiają zastąpienie instalacji zasilanych stałymi paliwami kopalnymi;
  - o inwestycji w:
    - ekologicznie czyste pojazdy zdefiniowane w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE (2) do celów publicznych, oraz
    - pojazdy, statki powietrzne i jednostki pływające zaprojektowane i zbudowane lub przystosowane do użytku przez służby ochrony ludności i straż pożarną.

II. Wykluczenia w oparciu o Rozporządzenie Parlamentu i Rady (UE) nr 2021/1056 wyłączające poszczególne sektory z zakresu wsparcia Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji

Zgodnie z brzmieniem art. 9 lit. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji nie jest możliwe udzielenie wsparcia na:

- likwidację ani budowę elektrowni jądrowych;
- wytwarzanie, przetwórstwo i wprowadzenie do obrotu tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Tabela 2

Podklasa PKD	Wyszczególnienie
01.15.Z	Uprawa tytoniu
48.81.Z	Sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych prowadzona na straganach i targowiskach tylko w zakresie dotyczącym wprowadzenia do obrotu tytoniu i wyrobów tytoniowych.
12.00.Z	Produkcja wyrobów tytoniowych Podklasa ta obejmuje: - wstępne przetwarzanie surowca tytoniowego, tzn. przygotowanie do dalszego przerobu przez producentów wyrobów tytoniowych surowca tytoniowego, polegające w szczególności na odżyłowaniu, cięciu, nasączeniu lub dosuszaniu blaszki liściowej, - produkcję wyrobów tytoniowych i wyrobów będących substytutami tytoniu: papierosów, tytoniu do ręcznego sporządzania papierosów, cygar, tytoniu fajkowego, tytoniu do żucia, tabaki, - produkcję tytoniu „homogenizowanego” lub „odtworzonego”. Podklasa ta nie obejmuje: - uprawy tytoniu, sklasyfikowanej w 01.15.Z, - suszenia liści tytoniu, sklasyfikowanego w 01.63.Z.
46.17.Z	Działalność agentów zajmujących się sprzedażą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych tylko w zakresie dotyczącym wprowadzenia do obrotu tytoniu i wyrobów tytoniowych.
46.21.Z	Sprzedaż hurtowa zboża, nieprzetworzonego tytoniu, nasion i pasz dla zwierząt - tylko w zakresie dotyczącym wprowadzenia do obrotu tytoniu i wyrobów tytoniowych. Podklasa ta obejmuje sprzedaż hurtową: - zboża i nasion, - owoców oleistych, - nieprzetworzonego tytoniu, - pasz dla zwierząt oraz surowych produktów rolniczych, gdzie

	indziej niesklasyfikowaną. Podklasa ta nie obejmuje: • sprzedaży hurtowej włókien tekstylnych, sklasyfikowanej w 46.76.Z.
46.35.Z	Sprzedaż hurtowa wyrobów tytoniowych
46.39.Z	Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana żywności, napojów i wyrobów tytoniowych • tylko w zakresie dotyczącym wprowadzenia do obrotu tytoniu i wyrobów tytoniowych.
47.11.Z	Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych • tylko w zakresie dotyczącym wprowadzenia do obrotu tytoniu i wyrobów tytoniowych. Podklasa ta obejmuje: • sprzedaż detaliczną różnego rodzaju towarów, wśród których przeważa żywność, napoje i wyroby tytoniowe. • poza sprzedażą ww. artykułów jako głównej działalności handlowej, prowadzi się także sprzedaż innych towarów, takich jak: odzież, meble, urządzenia gospodarstwa domowego, artykuły metalowe, kosmetyki itp.
47.26.Z	Sprzedaż detaliczna wyrobów tytoniowych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach • tylko w zakresie dotyczącym wprowadzenia do obrotu tytoniu i wyrobów tytoniowych.

- inwestycje w zakresie produkcji, przetwarzania, transportu, dystrybucji, magazynowania lub spalania paliw kopalnych,

Jako paliwa kopalne należy rozumieć, nieodnawialne surowce występujące w skorupie ziemskiej:

- węgiel kamienny,
- węgiel brunatny,
- ropa naftowa,
- gaz ziemny,

- torf.

III. Wykluczenia w oparciu o Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 (z późn. zm.)

Wykluczenia w oparciu o Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz Rozporządzenia Komisji (UE) 2017/1084 zmieniające rozporządzenie (UE) nr 651/2014 w odniesieniu do pomocy na infrastrukturę portową i infrastrukturę portów lotniczych, progów powodujących obowiązek zgłoszenia pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomocy na infrastrukturę rekreacyjną, a także programów regionalnej pomocy operacyjnej skierowanych do regionów najbardziej oddalonych oraz zmieniające Rozporządzenie Komisji (UE) nr 702/2014 w odniesieniu do obliczania kosztów kwalifikowalnych.

a) Produkcja, przetwarzanie oraz wprowadzanie do obrotu produktów rolnych

Zgodnie z art. 38 TFUE przez produkty rolne należy rozumieć płody ziemi, produkty pochodzące z hodowli i rybołówstwa, jak również produkty pierwszego przetworzenia, które pozostają w bezpośrednim związku z tymi produktami. Wskazane są one w załączniku I do TFUE oraz w załączniku I do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013r. (produkty rybołówstwa i akwakultury). Wykaz produktów zawiera tabela nr 9.

Tabela 9 Lista produktów rolnych określona w Załączniku I do TFUE.

Dział nomenklatury brukselskiej	Opis produktów
Dział 1	Zwierzęta żywe
Dział 2	Mięso i podroby jadalne
Dział 3	Ryby, skorupiaki, mięczaki i inne bezkręgowce wodne
Dział 4	Produkty mleczarskie; jaja ptasie; miód naturalny; jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone
Dział 5	
05.04	Jelita, pęcherze i żołądki zwierząt (z wyjątkiem rybich), całe lub w kawałkach, świeże, chłodzone, mrożone, solone, w solance, suszone lub wędzone
05.15	Produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; martwe zwierzęta objęte działami 1 lub 3, nienadające się do spożycia przez ludzi
Dział 6	Żywe drzewa i inne rośliny; bulwy, korzenie i podobne; cięte

	i ozdobne liście
Dział 7	Warzywa oraz niektóre korzenie i bulwy jadalne
Dział 8	Owoce i orzechy jadalne; skórki owoców cytrusowych lub melonów
Dział 9	Kawa, herbata i przyprawy, z wyjątkiem herba mate (pozycja Nr 09.03)
Dział 10	Zboża
Dział 11	Produkty przemysłu młynarskiego; sód; skrobie; inulina; gluten pszenny
Dział 12	Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe i lecznicze; słoma i pasza
Dział 13	
ex 13.03	Pektyna
Dział 15	
15.01	Słonina i inny przetworzony tłuszcz wieprzowy; przetworzony tłuszcz drobiowy
15.02	Nieprzetworzone tłuszcze wołowe, owcze i koźle; łój (łącznie z „premier jus”) wytwarzany z tych tłuszczów
15.03	Stearyna z tłuszczu, oleju i łoju; olej z tłuszczu, oliwy i łoju, nieemulgowany, niemieszany i niepreparowany
15.04	Tłuszcze i oleje z ryb i ssaków morskich, oczyszczane lub nie
15.07	Tłuszcze roślinne, płynne lub stałe, surowe, rafinowane lub oczyszczane
15.12	Tłuszcze i oleje zwierzęce oraz roślinne, uwodorniane, rafinowane lub nie, ale bez dalszej przeróbki
15.13	Margaryna, sztuczna słonina i inne preparowane tłuszcze jadalne
15.17	Pozostałości po oczyszczaniu substancji tłuszczowych i wosków zwierzęcych lub roślinnych
Dział 16	Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych
Dział 17	
17.01	Cukier trzcinowy lub buraczany i chemicznie czysta sacharoza, w postaci stałej:
17.02	Inne rodzaje cukru; syropy cukrowe; miód syntetyczny (zmieszany z naturalnym lub nie); karmel
17.03	Melasa, odbarwiona lub nie
17.05 2	Cukry, syropy, aromatyzowana melasa lub z dodatkiem barwników (w tym cukier waniliowy lub wanilina), z wyjątkiem soków owocowych z dodatkiem cukru w jakichkolwiek proporcjach
Dział 18	
18.01	Ziarna kakaowe, całe lub łamane, surowe lub palone
18.02	Kakaowe łuski, łupiny, osłonki i inne odpady z kakao
Dział 20	Przetwory z warzyw, owoców, orzechów lub innych części

	roślin
Dział 22	
22.04	Moszcz winogronowy, fermentujący lub z fermentacją zatrzymaną w inny sposób niż przez dodanie alkoholu
22.05	Wino ze świeżych winogron; moszcz winogronowy z fermentacją zatrzymaną przez dodanie alkoholu
22.07	Inne napoje na bazie fermentacji (np. jabłecznik, wino z gruszek i miód pitny)
ex 22.08 ex 22.09	Alkohol etylowy, denaturowany lub nie, o jakiegokolwiek mocy, otrzymywany z produktów rolnych, o których mowa w załączniku I, z wyłączeniem wódek, likierów i innych napojów spirytusowych, złożone preparaty alkoholowe (znane jako „skoncentrowane ekstrakty”) do wyrobu napojów
ex 22.10	Ocet i jego substytuty
Dział 23	Pozostałości i odpady przemysłu spożywczego; gotowa pasza dla zwierząt
Dział 24	
24.01	Tytoń nieprzetworzony; odpady tytoniowe
Dział 45	
45.01	Korek naturalny surowy; odpady korka; korek kruszony, granulowany lub mielony:
Dział 54	
54.01	Len surowy lub przetworzony ale nieprzędzony; pakuły i odpady lniane (w tym skrawki workowe lub rozwłóknianie)
Dział 57	
57.01	Konopie naturalne (<i>Cannabis sativa</i>), surowe lub przetworzone ale nieprzędzone; pakuły i odpady z konopi naturalnych (w tym liny oraz skrawki workowe lub rozwłókniane)

Produkcja podstawowa oznacza wytwarzanie płodów ziemi i produktów pochodzących z chowu zwierząt, wymienionych w załączniku I do TFUE, bez poddawania ich jakiegokolwiek dalszemu przetwarzaniu zmieniającemu właściwości tych produktów. Do produkcji podstawowej produktów rolnych zalicza się także wykonywanie w gospodarstwach czynności niezbędnych do przygotowania produktów zwierzęcych lub roślinnych do pierwszej sprzedaży.

Przetwarzanie produktów rolnych oznacza czynności wykonywane na produkcie rolnym, w wyniku których powstaje produkt będący również produktem rolnym, z wyjątkiem czynności wykonywanych w gospodarstwach, niezbędnych do przygotowania produktów zwierzęcych lub roślinnych do pierwszej sprzedaży.

Wprowadzanie do obrotu produktów rolnych oznacza posiadanie lub wystawianie produktu w celu sprzedaży, oferowanie go na sprzedaż, dostawę lub każdy inny sposób wprowadzania produktu na rynek, z wyjątkiem jego pierwszej sprzedaży przez producenta podstawowego na rzecz podmiotów zajmujących się odsprzedażą lub przetwórstwem i czynności przygotowujących produkt do pierwszej sprzedaży;

sprzedaż produktu przez producenta podstawowego konsumentowi końcowemu uznaje się za wprowadzanie do obrotu, jeśli następuje w odpowiednio wydzielonym do tego celu miejscu.

Za przetwarzanie lub wprowadzanie do obrotu nie można w tym względzie uznać czynności wykonywanych w gospodarstwach jako niezbędny element przygotowania produktu do pierwszej sprzedaży, takich jak zbiór, koszenie czy młócka zbóż, pakowanie jaj, ani też pierwszej sprzedaży na rzecz podmiotów zajmujących się odsprzedażą lub przetwórstwem.

Zgodnie z brzmieniem art. 1 ust. 3 lit. b Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu zgodnym z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2017/1084 pomoc nie może zostać udzielona w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych, z wyjątkiem regionalnej pomocy inwestycyjnej w regionach najbardziej oddalonych, programów regionalnej pomocy operacyjnej, pomocy na usługi doradcze na rzecz MŚP, pomocy na finansowanie ryzyka, pomocy na działalność badawczo – rozwojową, pomocy dla MŚP na wspieranie innowacyjności, pomocy na ochronę środowiska, pomocy szkoleniowej oraz pomocy przeznaczonej na pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników niepełnosprawnych.

Zgodnie z brzmieniem art. 1 ust. 3 lit. c Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu zgodnym z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2017/1084 pomoc nie może zostać udzielona przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w sektorze przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych jedynie w następujących przypadkach:

- (i) kiedy wysokość pomocy ustalana jest na podstawie ceny lub ilości takich produktów nabytych od producentów podstawowych lub wprowadzonych na rynek przez przedsiębiorstwa objęte pomocą;
- (ii) kiedy przyznanie pomocy zależy od faktu przekazania jej w części lub w całości producentom surowców.

W związku z powyższym przepisy dopuszczają, poza dwoma w/w przypadkami, udzielanie pomocy publicznej w zakresie działalności dotyczącej przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych.

Wykaz kodów PKD odpowiadających produkcji podstawowej produktów rolnych znajduje się w tabeli 10.

Tabela 10 Kody PKD produkcji podstawowej produktów rolnych.

Podklasa PKD	Wyszczególnienie
01.11.Z	Uprawa zbóż, roślin strączkowych i roślin oleistych na nasiona, z wyłączeniem ryżu

	Podklasa ta obejmuje: • uprawę zbóż, takich jak: - o pszenica, - o kukurydza, - o proso, - o sorgo, - o jęczmień, - o żyto, - o owies, - o pozostałe zboża, gdzie indziej niesklasyfikowane, • uprawę roślin strączkowych, takich jak: - o fasola, - o bób, - o ciecierzycę, - o wspanięta chińska, - o soczewica, - o łubin, - o groch, - o niktla indyjska, - o pozostałe rośliny strączkowe, • uprawę roślin oleistych na nasiona, takich jak: - o soja, - o orzeszki ziemne, - o bawełna, - o rącznik, - o siemię lniane, - o gorczyca, - o rzepak, - o szafran, - o sezam, - o słonecznik, - o pozostałe rośliny oleiste uprawiane na nasiona. Podklasa ta nie obejmuje: • uprawy ryżu, sklasyfikowanej w 01.12.Z, • uprawy kukurydzy cukrowej, sklasyfikowanej w 01.13.Z, • uprawy kukurydzy pastewnej, sklasyfikowanej w 01.19.Z, • uprawy drzew oleistych na owoce, sklasyfikowanej w 01.26.Z.
01.12.Z	Uprawa ryżu
01.13.Z	Uprawa warzyw, włączając melony oraz uprawa roślin korzeniowych i roślin bulwiastych Podklasa ta obejmuje: • uprawę warzyw kwiatostanowych, liściastych i łodygowych, takich

	jak: - o karczochy, - o szparagi, - o kapusta, - o kalafior i brokuły, - o sałata i cykoria, - o szpinak, - o pozostałe warzywa kwiatostanowe, liściaste i łodygowe, • uprawę warzyw owocowych, takich jak: - o ogórki, - o bakłażany, - o pomidory, - o papryka, - o arbuzy, - o kantalupy, - o melony, - o pozostałe warzywa uprawiane na owoce, • uprawę warzyw korzeniowych, bulwiastych i cebulowych, takich jak: - o marchew, - o rzepa, - o czosnek, - o cebula, włączając szalotkę, • por i pozostałe warzywa cebulowe, • pozostałe warzywa korzeniowe i bulwiaste, • uprawę grzybów, w tym trufli, • uprawę buraków cukrowych, • uprawę kukurydzy cukrowej, • uprawę pozostałych warzyw, • produkcję nasion warzyw, z wyłączeniem nasion buraków pastewnych, • uprawę roślin korzeniowych i bulwiastych, takich jak: - o słodkie ziemniaki (pataty, bataty), - o maniok, - o pozostałe rośliny korzeniowe i bulwiaste. Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji nasion buraków pastewnych, sklasyfikowanej w 01.19.Z • uprawy chili i papryki słodkiej (z rodzaju <i>Capsicum</i>), pieprzu (z rodziny <i>Piper</i>) oraz pozostałych roślin przyprawowych i aromatycznych, sklasyfikowanych w 01.28.Z, • uprawy grzybni, sklasyfikowanej w 01.30.Z.
01.14.Z	Uprawa trzciny cukrowej
01.15.Z	Uprawa tytoniu
01.16.Z	Uprawa roślin włóknistych

	Podklasa ta obejmuje: • uprawę bawełny, • uprawę juty, ketmii konopiowatej i pozostałych roślin na włókna łykowe, • uprawę lnu i konopi, • uprawę sizalu i pozostałych roślin z rodziny agawy na włókna tekstylne, • uprawę konopi manilskich, ramii i pozostałych roślin na włókna tekstylne, • uprawę pozostałych roślin włóknistych, • rośnienie roślin włóknistych przeprowadzane w warunkach naturalnych.
01.19.Z	Pozostałe uprawy rolne inne niż wieloletnie Podklasa ta obejmuje pozostałe uprawy rolne inne niż wieloletnie, takie jak: • uprawa brukwi, buraków pastewnych, korzeni pastewnych, koniczyny, lucerny (alfalfa), esparcety, kukurydzy pastewnej i pozostałych traw innych niż rośliny wieloletnie, kapusty pastewnej i podobnych roślin pastewnych, • uprawa gryki, • produkcja nasion buraka pastewnego, • produkcja nasion pozostałych roślin pastewnych, • uprawa kwiatów, • produkcja kwiatów ciętych oraz pączków kwiatowych, • produkcja nasion kwiatów. Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji nasion buraka cukrowego, sklasyfikowanej w 01.13.Z, • uprawy roślin przyprawowych, aromatycznych innych niż rośliny wieloletnie, do produkcji leków i wyrobów farmaceutycznych, sklasyfikowanej w 01.28.Z
01.21.Z	Uprawa winogron Podklasa ta obejmuje: • uprawę winogron na wino i winogron stołowych w winnicach. Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji wina, sklasyfikowanej w 11.02.Z.
01.22.Z	Uprawa drzew i krzewów owocowych tropikalnych i podzwrotnikowych Podklasa ta obejmuje uprawę drzew i krzewów owocowych tropikalnych i podzwrotnikowych: • awokado, • bananów i plantanów, • daktyli,

	• fig, • mango, • papai, • ananasów, • pozostałych drzew i krzewów owocowych tropikalnych i podzwrotnikowych.
01.23.Z	Uprawa drzew i krzewów owocowych cytrusowych Podklasa ta obejmuje uprawę drzew i krzewów owocowych cytrusowych: • grejpfrutów i pomelo, • cytryn i limonek, • pomarańczy, • mandarynek, w tym klementynek, • pozostałych drzew i krzewów owocowych cytrusowych.
01.24.Z	Uprawa drzew i krzewów owocowych ziarnkowych i pestkowych Podklasa ta obejmuje uprawę drzew i krzewów owocowych ziarnkowych i pestkowych: • jabłoni, • moreli, • czereśni i wiśni, • brzoskwiń i nektarynek, • gruszy, • pigwy, • śliwy i tarniny, • pozostałych drzew i krzewów owocowych ziarnkowych i pestkowych.
01.25.Z	Uprawa pozostałych drzew i krzewów owocowych oraz orzechów Podklasa ta obejmuje: • uprawę drzew i krzewów owocowych jagodowych: - o czarnej borówki, - o porzeczek, - o agrestu, - o owoców kiwi, - o malin, - o truskawek, - o pozostałych drzew i krzewów owocowych jagodowych, • produkcję nasion owoców, • uprawę orzechów jadalnych: - o migdałów, - o orzechów nerkowca, - o kasztanów jadalnych, - o orzechów laskowych, - o orzeszków pistacjowych, - o orzechów włoskich,

	- o pozostałych orzechów, • uprawę pozostałych drzew i krzewów owocowych: - o chleba świętojańskiego. Podklasa ta nie obejmuje: • uprawy orzechów kokosowych, sklasyfikowanej w 01.26.Z.
01.26.Z	Uprawa drzew oleistych Podklasa ta obejmuje uprawę drzew oleistych na owoce: • orzechów kokosowych, • oliwek, • olejowców, • pozostałych drzew oleistych. Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji nasion soi, orzechów ziemnych i pozostałych nasion oleistych, sklasyfikowanej w 01.11.Z.
01.27.Z	Uprawa roślin wykorzystywanych do produkcji napojów Podklasa ta obejmuje uprawę roślin wykorzystywanych do produkcji napojów: • kawy, • herbaty, • maté (herbaty paragwajskiej), • kakao • pozostałych roślin wykorzystywanych do produkcji napojów.
01.28.Z	Uprawa roślin przyprawowych i aromatycznych oraz roślin wykorzystywanych do produkcji leków i wyrobów farmaceutycznych Podklasa ta obejmuje: • uprawę roślin przyprawowych i aromatycznych: - o pieprzu (z rodzaju Piper), - o chili i papryki słodkiej (z rodzaju Capsicum), - o gałki muszkatołowej i kardamonu, - o anyżu, badianu i kopru włoskiego, - o cynamonu, - o goździków, - o imbiru, - o wanilii, - o chmielu, - o pozostałych roślin przyprawowych i aromatycznych, - o uprawę roślin wykorzystywanych do produkcji leków,

	środków odurzających i wyrobów farmaceutycznych, o uprawę roślin wykorzystywanych do wyrobu środków owadobójczych, grzybobójczych lub podobnych celów.
01.29.Z	Uprawa pozostałych roślin wieloletnich Podklasa ta obejmuje: • uprawę drzew kauczukowych w celu zbierania mleczka kauczukowego(lateksu), • uprawę choinek świątecznych na gruntach rolnych, • uprawę drzew w celu uzyskania soków, • uprawę roślin wieloletnich używanych do wyplatania. Podklasa nie obejmuje: • uprawy kwiatów oraz produkcji kwiatów ciętych i pączków kwiatowych, sklasyfikowanych w 01.19.Z, • zbierania soków lub żywic gumo podobnych z drzew dziko rosnących, sklasyfikowanego w 02.30.Z.
01.30.Z	Rozmnażanie roślin Podklasa ta obejmuje produkcję roślinnych materiałów wegetatywnych, włączając sadzonki, odrosty i rozsady przeznaczone do bezpośredniego rozmnażania roślin lub gromadzenia szczepów roślinnych, do których zaszczepiany jest wybrany szczep, do ewentualnego obsadzania upraw. Podklasa ta obejmuje: • uprawę roślin do rozmnażania, • uprawę roślin ozdobnych, włączając darń do przesadzania, • uprawę roślin dla cebulek, bulw i korzeni; sadzonki i szczepy, • uprawę grzybni, włączając podłoże z wsianą grzybnią, • uprawę szkółkarską, z wyłączeniem szkółek leśnych. Podklasa ta nie obejmuje: • uprawy roślin do produkcji nasion, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup 011 i 012, • działalności szkółek leśnych, sklasyfikowanej w 02.10.Z, • produkcji podłoża bez wsianej grzybni, sklasyfikowanej w 20.15.Z.
01.41.Z	Chów i hodowla bydła mlecznego Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę bydła mlecznego. • produkcję surowego mleka krowiego lub z bawołów,

	Podklasa ta nie obejmuje: • przetwórstwa mleka, sklasyfikowanego w 10.51Z.
01.42.Z	Chów i hodowla pozostałego bydła i bawołów Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę bydła i bawołów na mięso, • produkcję nasienia bydlęcego.
01.43.Z	Chów i hodowla koni i pozostałych zwierząt koniowatych Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę koni, osłów, mułów lub osłomułów. • produkcję nasienia ogierów. Podklasa ta nie obejmuje: • działalności stajni koni wyścigowych, sklasyfikowanej w 93.19.Z.
01.44.Z	Chów i hodowla wielbłądów i zwierząt wielbłądowatych Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę wielbłądów (dromaderów) i zwierząt wielbłądowatych.
01.45.Z	Chów i hodowla owiec i kóz Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę owiec i kóz, • produkcję surowego mleka owczego i koziego, • produkcję surowej wełny, • produkcję nasienia kozłów i tryków. Podklasa ta nie obejmuje: • strzyżenia owiec, wykonywanego na zlecenie, sklasyfikowanego w 01.62.Z, • produkcji wełny surowej poubojowej, sklasyfikowanej w 10.11.Z, • przetwórstwa mleka, sklasyfikowanego w 10.51.Z.
01.46.Z	Chów i hodowla świń Podklasa ta obejmuje: - chów i hodowlę świń, - produkcję nasienia knurów.
01.47.Z	Chów i hodowla drobiu Podklasa ta obejmuje: - chów i hodowlę ptactwa domowego z gatunku "Gallus domesticus", indyków, kaczek, gęsi i perliczek. - produkcję jaj, - działalność wylęgarni drobiu.

	Podklasa ta nie obejmuje: - produkcji pierza i puchu, sklasyfikowanej w 10.12.Z.
01.49.Z	Chów i hodowla pozostałych zwierząt Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę pozostałych zwierząt, włącznie z częściowo oswojonymi: - o strusi i emu, - o pozostałych ptaków, z wyłączeniem drobiu, - o owadów, - o królików i pozostałych zwierząt futerkowych, • produkcję nasienia królików i pozostałych zwierząt futerkowych, • produkcję skór zwierząt futerkowych, gadów lub ptaków w gospodarstwach hodowlanych, • chów i hodowlę robaków, mięczaków, w tym ślimaków itp. zwierząt lądowych, • chów i hodowlę jedwabników; produkcję kokonów jedwabników, • chów i hodowlę pszczół; produkcję miodu i wosku pszczelego oraz pozostałych produktów pszczelich, • chów i hodowlę zwierząt domowych, z wyłączeniem ryb: - o kotów i psów, - o ptaków, takich jak papużki itp., - o chomików itp., - o chów i hodowlę różnorodnych zwierząt, • produkcję sierści zwierzęcej cienkiej lub grubej niezgrzeblonej. Podklasa ta nie obejmuje: • chowu i hodowli drobiu, sklasyfikowanych w 01.47.Z, • produkcji skór pochodzących z myślistwa i łowiectwa, sklasyfikowanej w 01.70.Z, • chowu i hodowli ryb, żab, krokodyli i robaków morskich, sklasyfikowanych w 03.21.Z, 03.22.Z, • tresury zwierząt domowych, sklasyfikowanej w 96.09.Z.
01.50.Z	Uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana) Podklasa ta uwzględnia zjawisko występowania gospodarstw rolnych prowadzących jednocześnie produkcję roślinną i zwierzęcą, bez specjalizacji produkcji w kierunku upraw rolnych czy też chowu i hodowli zwierząt. Wielkość produkcji rolnej nie jest czynnikiem decydującym. Jeżeli jednak stopień specjalizacji wynosi 66 % i powyżej w jednej dziedzinie, to działalność jednostki nie powinna być klasyfikowana w niniejszej podklasie, ale do upraw rolnych lub chowu i hodowli zwierząt. Podklasa ta nie obejmuje:

	• działalności jednostek zajmujących się głównie uprawami rolnymi, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup 011 i 012, • działalności jednostek zajmujących się głównie chowem i hodowlą zwierząt, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 014.
01.61.Z	Działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną Podklasa ta obejmuje: • działalność rolniczą świadczoną na zlecenie, w zakresie: - o przygotowania pól do upraw, siewu i sadzenia, - o pielęgnowania, zraszania, opryskiwania upraw, włączając usługi agrolotnicze, - o przycinania drzew owocowych oraz winorośli, - o przesadzania ryżu, przerywania buraków, - o zbiorów, - o zwalczania szkodników (włączając króliki) związanego z rolnictwem, • utrzymanie terenów rolniczych w dobrym stanie ekologicznym, • eksploatację systemów irygacyjnych dla celów rolniczych, • wynajem maszyn rolniczych z obsługą. Podklasa ta nie obejmuje: • działalności rolniczej następującej po zbiorach, sklasyfikowanej w 01.63.Z, • odwadniania gruntów rolnych, sklasyfikowanego w 43.12.Z, • działalności w zakresie architektury krajobrazu, sklasyfikowanej w 71.11.Z, • działalności agronomów i ekonomistów rolnych, sklasyfikowanej w 74.90.Z, • zagospodarowania terenów zieleni, sklasyfikowanego w 81.30.Z, • organizowania pokazów i targów rolniczych, sklasyfikowanego w 82.30.Z.
01.62.Z	Działalność usługowa wspomagająca chów i hodowlę zwierząt gospodarskich Podklasa ta obejmuje: • działalność rolniczą świadczoną na zlecenie, w zakresie: - o działań promujących wzrost produkcji zwierząt, - o opieki nad stadem, wypasania cudzego inwentarza, trzebieżenia kogutów, czyszczenia kojców itp., - o działalności związanych ze sztucznym unasiennianiem, - o kolczykowania zwierząt, - o korekty racic, usuwania poroża, obcinania kielków u prosiąt, kurtyzacji zwierząt gospodarskich (obcinanie ogonków),

	- o przygotowania zwierząt gospodarskich do wystaw i pokazów, - o strzyżenia owiec, - o prowadzenia schronisk dla zwierząt gospodarskich, - o usługi podkuwania koni. Podklasa ta nie obejmuje: • wynajmu miejsc w schroniskach dla zwierząt gospodarskich, sklasyfikowanego w 68.20.Z, • działalności weterynaryjnej, włącznie ze szczepieniem zwierząt, sklasyfikowanej w 75.00.Z, • wynajmowania zwierząt (np. stada zwierząt), sklasyfikowanego w 77.39.Z, • prowadzenia schronisk dla zwierząt domowych, sklasyfikowanego w 96.09.Z.
01.63.Z	Działalność usługowa następująca po zbiorach Podklasa ta obejmuje: • przygotowanie plonów do sprzedaży na rynek pierwotny przez: czyszczenie, obcinanie, sortowanie, odkażanie, • odziarnianie bawełny, • przygotowanie liści tytoniowych, szyszek chmielowych, ziół, np. suszenie, • przygotowanie ziaren kakaowych, np. łuskanie • woskowanie owoców. Podklasa ta nie obejmuje: • przygotowania do sprzedaży produktów rolniczych przez producenta, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grup 01.1, 01.2 i 01.3, • działalności następującej po zbiorach skierowanej na polepszenie jakości nasion, sklasyfikowanej w 01.64.Z, • wstępnego przetwarzania surowca tytoniowego, tzn. przygotowania do dalszego przerobu przez producentów wyrobów tytoniowych surowca tytoniowego, polegającego w szczególności na odżyłowaniu, cięciu, nasączaniu lub dosuszaniu blaszki liściowej, sklasyfikowanego w 12.00.Z, • działalności marketingowej wykonywanej na zlecenie kupców i stowarzyszeń, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 46, • sprzedaży hurtowej płodów rolnych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 46.2.
01.64.Z	Obróbka nasion dla celów rozmnażania roślin Podklasa ta obejmuje: • działalność usługową następującą po zbiorach skierowaną na

	polepszenie jakości nasion przeznaczonych na siew poprzez usunięcie nasion niewyrosniętych, uszkodzonych mechanicznie lub przez insekty, nasion niedojrzałych, jak również utrzymywanie wilgotności na poziomie bezpiecznym dla ich przechowywania, • suszenie, czyszczenie, sortowanie i przechowywanie nasion do momentu ich sprzedaży, • genetyczną modyfikację nasion. Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji nasion, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup 01.1 i 01.2, • przetwarzania nasion w celu otrzymania oleju, sklasyfikowanego w 10.41.Z, • badań eksperymentalnych związanych z rozwojem i modyfikacją nasion, sklasyfikowanych w 72.11.Z.
01.70.Z	Łowiectwo i pozyskiwanie zwierząt łownych, włączając działalność usługową Podklasa ta obejmuje: • pozyskiwanie zwierząt łownych w celach handlowych, • pozyskiwanie zwierząt łownych (żywych i martwych) dla celów konsumpcyjnych, uzyskania trofeów, futer, skór, przeprowadzania badań oraz odłowu w celu przemieszczania na inne tereny, a także w celu umieszczenia ich w ogrodach zoologicznych lub jako zwierzęta domowe, • hodowlę, rozmnażanie i prowadzenie zasiedleń zwierzętami łownymi, • produkcję skór zwierząt łownych, włączając ptaki, pozyskiwanych z działalności łowieckiej. Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji skór zwierząt hodowlanych, włączając ptaki, pozyskiwanych z chowu i hodowli, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 01.4, • chowu i hodowli dzikich zwierząt w gospodarstwach produkcyjnych, sklasyfikowanych w 01.49.Z, • polowania na wieloryby, sklasyfikowanego w 03.11.Z, • produkcji skór surowych pochodzących z rzeźni, sklasyfikowanej w 10.11.Z, • myślistwa sportowego i rekreacyjnego, sklasyfikowanego w 93.19.Z, • działań promujących myślistwo i łowiectwo, sklasyfikowanych w 94.99.Z.
02.10.Z	Gospodarka leśna i pozostała działalność leśna, z wyłączeniem pozyskiwania produktów leśnych

	Podklasa ta obejmuje: • urządzenie lasu, • zagospodarowanie lasu, • utrzymanie i powiększanie zasobów i upraw leśnych, • ochronę lasów i dróg leśnych, włączając ochronę przeciwpożarową, łącznie z gaszeniem pożarów w lasach, • działalność szkółek leśnych, • przystosowywanie, utrzymanie i wykorzystanie zasobów przyrodniczych w ramach realizacji pozaprodukcyjnych funkcji lasu. Działania te mogą być wykonywane w lasach naturalnych lub zasadzonych. Podklasa ta nie obejmuje: • uprawy choinek świątecznych na gruntach rolnych, sklasyfikowanej w 01.29.Z, • szkółkarstwa innego niż leśne, sklasyfikowanego w 01.30.Z, • pozyskiwania drewna, sklasyfikowanego w 02.20.Z, • pozyskiwania grzybów i innych dziko rosnących produktów leśnych, sklasyfikowanego w 02.30.Z, • ochrony lasu, włączając ochronę przed pożarami (łącznie z gaszeniem pożarów w lasach) wykonywanej na zlecenie, sklasyfikowanej w 02.40.Z, • produkcji wiórów drewnianych, sklasyfikowanej w 16.10.Z.
02.20.Z	Pozyskiwanie drewna Podklasa ta obejmuje pozyskiwanie: • drewna okrągłego do dalszego przerobu w przemyśle przetwórczym, • drewna okrągłego używanego w postaci nieprzetworzonej takiej jak: kopalniak, żerdzie i słupy, • drewna i innych produktów leśnych na cele opałowe oraz produkcję węgla drzewnego w lesie (z wykorzystaniem metod tradycyjnych). W wyniku tej działalności powstają drewno użytkowe, zrębki lub drewno opałowe. Podklasa ta nie obejmuje: • uprawy choinek świątecznych na gruntach rolnych, sklasyfikowanej w 01.29.Z, • urządzania i zagospodarowania lasu oraz utrzymania i powiększania zasobów i upraw leśnych, sklasyfikowanych w 02.10.Z, • pozyskiwania dziko rosnących produktów leśnych, sklasyfikowanego w 02.30.Z, • produkcji wiórów drewnianych, sklasyfikowanej w 16.10.Z, • produkcji węgla drzewnego otrzymywanego w procesie

	destylacji drewna, sklasyfikowanej w 20.14.Z.
02.30.Z	Pozyskiwanie dziko rosnących produktów leśnych, z wyłączeniem drewna Podklasa ta obejmuje pozyskiwanie dziko rosnących produktów leśnych, takich jak: • grzyby, w tym trufle, • owoce jagodowe, • orzechy leśne, • balaty i pozostałe żywice gumo podobne, • korek, • żywica i szelak nieczyszczony, • karpina, • kora, • igliwie, • choinki, • balsamy, • włókna roślinne, • trawa morska, • żołędzie, kasztany, szyszki, nasiona, owoce, • mchy i porosty, • inne rośliny leśne i ich części. Podklasa ta nie obejmuje: • uprawy grzybów, w tym trufli, sklasyfikowanej w 01.13.Z, • uprawy drzew i krzewów owocowych jagodowych lub orzechów, sklasyfikowanej w 01.25.Z, • uprawy choinek świątecznych na gruntach rolnych, sklasyfikowanej w 01.29.Z, • pozyskiwania drewna opałowego, sklasyfikowanego w 02.20.Z, • produkcji wiórów drewnianych, sklasyfikowanej w 16.10.Z.
02.40.Z	Działalność usługowa związana z leśnictwem Podklasa ta obejmuje: • działalność usługową związaną z leśnictwem, wykonywaną na zlecenie, w zakresie: - o urządzania lasu, włączając inwentaryzacje leśne, oceny i aktualizacje stanu lasów, - o zagospodarowania lasu, - o ochrony lasu, włącznie z ochroną przed pożarami (łącznie z gaszeniem pożarów w lasach) oraz zwalczaniem szkodników leśnych, - o doradztwa związanego z zarządzaniem lasem, - o przystosowywania, utrzymania i wykorzystania zasobów przyrodniczych w ramach realizacji pozaprodukcyjnych funkcji lasu, • działalność usługową związaną z pozyskiwaniem drewna, wykonywaną na zlecenie, włączając zrywkę, podwóz i transport

	drewna na terenie lasu, • działalność usługową związaną z pozyskiwaniem pozostałych dziko rosnących produktów leśnych wykonywaną na zlecenie, • wynajem maszyn i urządzeń leśnych z obsługą, • pozostałą działalność usługową związaną z leśnictwem. Podklasa ta nie obejmuje: • drenowania terenów leśnych, sklasyfikowanego w 43.12.Z, • oczyszczania placów budowy, sklasyfikowanego w 43.12.Z, • wynajmu maszyn i urządzeń leśnych, sklasyfikowanego w 77.31.Z.
03.11.Z	Rybołówstwo w wodach morskich Podklasa ta obejmuje: • połowy ryb na oceanach, morzach i w wewnętrznych wodach morskich, • połowy skorupiaków i mięczaków morskich, • wielorybnictwo, • połowy zwierząt wodnych: żółwi, osłonic, jeżowców itp., • działalność statków rybackich prowadzących połowy ryb i innych organizmów wodnych połączone z ich przetwórstwem i konserwowaniem, • pozyskiwanie (poławianie, wydobywanie) pozostałych produktów i organizmów znajdujących się w wodach morskich, np.: perłę naturalnych, gąbek, koralu i alg, • działalność usługową związaną z połowem ryb na oceanach, morzach i w wewnętrznych wodach morskich. Podklasa ta nie obejmuje: • połowów ssaków morskich (np. morsów, fok), z wyłączeniem wielorybnictwa, sklasyfikowanych w 01.70.Z, • przetwórstwa wielorybów na statkach • przetwórnictwa, sklasyfikowanego w 10.11.Z, • przetwórstwa ryb, skorupiaków, mięczaków i pozostałych organizmów wodnych na statkach zajmujących się wyłącznie przetwórstwem i przechowywaniem lub w fabrykach znajdujących się na lądzie, sklasyfikowanego w 10.20.Z, • wynajmowania łodzi rekreacyjnych z załogą, na przejażdżki po morzach i wodach przybrzeżnych (np. wyprawy na ryby), sklasyfikowanego w 50.10.Z, • działalności związanej z dozorem łowisk oraz usługami patrolowymi, sklasyfikowanej w 84.24.Z, • działalności wspomagającej wędkarstwo sportowe i rekreacyjne, sklasyfikowanej w 93.19.Z.

03.12.Z	Rybołówstwo w wodach śródlądowych Podklasa ta obejmuje: • połowy ryb w wodach śródlądowych, • połowy skorupiaków i mięczaków w wodach śródlądowych, • połowy pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych, • pozyskiwanie surowców znajdujących się w wodach śródlądowych, • działalność usługową związaną z połowem ryb w wodach śródlądowych. Podklasa ta nie obejmuje: • przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków, sklasyfikowanego w 10.20.Z, • działalności związanej z ochroną łowisk i usługami patrolowymi, sklasyfikowanej w 84.24.Z, • działalności wspomagającej wędkarstwo sportowe i rekreacyjne, sklasyfikowanej w 93.19.Z.
03.21.Z	Chów i hodowla ryb oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach morskich Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę ryb w wodach morskich, włączając chów i hodowlę morskich ryb ozdobnych, • produkcję jaj małż (omulików ostryg itp.), larw homarów, krewetek po okresie larwowym, narybku i подроstków narybku, • chów i hodowlę szkarłatnic i pozostałych jadalnych wodorostów morskich, • chów i hodowlę skorupiaków, małż, innych mięczaków oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach morskich, • chów i hodowlę ryb i pozostałych organizmów wodnych w wodach słonawych, • chów i hodowlę ryb i pozostałych organizmów morskich w akwenach i zbiornikach ze słoną wodą, • działalność wylęgarni ryb w wodach morskich, • chów i hodowlę robaków morskich. Podklasa ta nie obejmuje: • chowu i hodowli żab, sklasyfikowanych w 03.22.Z, • działalności wspomagającej wędkarstwo sportowe i rekreacyjne, sklasyfikowanej w 93.19.Z
03.22.Z	Chów i hodowla ryb oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę ryb w stawach rybnych i wodach śródlądowych,

	włączając chów i hodowlę ryb ozdobnych w stawach rybnych i w wodach śródlądowych, • chów i hodowlę skorupiaków, małży, innych mięczaków oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych, • działalność związaną z wylęgarniami ryb (słodkowodnych), • chów i hodowlę żab, • działalność usługową związaną z chowem i hodowlą ryb, skorupiaków, mięczaków i innych organizmów wodnych w stawach rybnych i wodach śródlądowych. Podklasa ta nie obejmuje: • działalności związanej z chowem i hodowlą ryb i pozostałych organizmów morskich w akwenach i zbiornikach ze słoną wodą, sklasyfikowanej w 03.21.Z, • działalności wspomagającej wędkarstwo sportowe i rekreacyjne, sklasyfikowanej w 93.19.Z.
10.11.Z	Przetwarzanie i konserwowanie mięsa, z wyłączeniem mięsa z drobiu Podklasa ta obejmuje: • czynności związane z ubojem zwierząt, obróbką poubojową i paczkowaniem mięsa z bydła, świń, jagniąt, owiec, królików itp., • produkcję świeżego, schłodzonego lub zamrożonego mięsa w tuszach, • produkcję świeżego, schłodzonego lub zamrożonego mięsa w kawałkach, • ubój i przetwarzanie wielorybów na lądzie lub na specjalistycznych statkach, • produkcję skór surowych i skór pochodzących z rzeźni, włączając zdejmowanie wełny ze skór owczych, • wytapianie jadalnego smalcu i innych tłuszczów jadalnych pochodzenia zwierzęcego, • przetwarzanie odpadów zwierzęcych, • produkcję wełny surowej poubojowej. Podklasa ta nie obejmuje: • wytapiania jadalnych tłuszczów z drobiu, sklasyfikowanego w 10.12.Z, • pakowania mięsa wykonywanego na zlecenie, sklasyfikowanego w 82.92.Z.
10.12.Z	Przetwarzanie i konserwowanie mięsa z drobiu Podklasa ta obejmuje: • czynności rzeźni związane z ubojem drobiu, obróbką poubojową i pakowaniem mięsa z drobiu, • - produkcję świeżego, schłodzonego lub zamrożonego mięsa z

	drobiu, porcjowanego, • wytapianie jadalnych tłuszczów z drobiu, • produkcję pierza i puchu. Podklasa ta nie obejmuje: • - pakowania mięsa wykonywanego na zlecenie, sklasyfikowanego w 82.92.Z.
10.13.Z	Przetwarzanie wyrobów z mięsa, włączając wyroby z mięsa drobiowego Podklasa ta obejmuje: • produkcję mięsa suszonego, solonego lub wędzonego, • produkcję wyrobów z mięsa: kielbas, wędlin, pasztetów, puddingów mięsnych, „andouillettes” (małe kielbaski wyrabiane z flaczków), saveloy (potrawa z mięsa, gotowana na parze, często w cieście). Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji gotowych dań z mięsa (w tym z mięsa drobiowego), zamrożonych, sklasyfikowanej w 10.85.Z, • produkcji zup zawierających mięso, sklasyfikowanej w 10.89.Z, • handlu hurtowego mięsem, sklasyfikowanego w 46.32.Z, • pakowania mięsa wykonywanego na zlecenie, sklasyfikowanego w 82.92.Z.
10.20.Z	Przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków Podklasa ta obejmuje: • przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków obejmujące: mrożenie, głębokie mrożenie, suszenie, gotowanie, wędzenie, solenie, przechowywanie w solance, puszkowanie itp., • produkcję wyrobów z ryb, skorupiaków i mięczaków: filetów rybnych, ikry, kawioru, substytutów kawioru itp., • produkcję mączki rybnej, przeznaczonej do spożycia przez ludzi lub do karmienia zwierząt, • produkcję mąki, mączki i granulek z ryb i ssaków morskich, nie nadających się do spożycia przez ludzi, • działalność statków, na których dokonuje się wyłącznie przetwarzania i konserwowania ryb, • obróbkę wodorostów. Podklasa ta nie obejmuje: • przetwarzania ryb na statkach prowadzących połowy ryb, sklasyfikowanego w 03.11.Z, • przetwarzania wielorybów na lądzie lub na specjalistycznych statkach, sklasyfikowanego w 10.11.Z, • produkcji olejów i tłuszczów z ryb i ssaków morskich,

	sklasyfikowanej w 10.41.Z, • produkcji gotowych, mrożonych dań rybnych, sklasyfikowanej w 10.85.Z, • produkcji zup rybnych, sklasyfikowanej w 10.89.Z.
10.31.Z	Przetwarzanie i konserwowanie ziemniaków Podklasa ta obejmuje: • przetwarzanie i konserwowanie ziemniaków: - o produkcję gotowych mrożonych ziemniaków, - o produkcję ziemniaków purée w proszku, - o produkcję zakąsek ziemniaczanych, - o produkcję chrupiek ziemniaczanych (chipsów), - o produkcję mąki i mączki ziemniaczanej, - o przemysłowe obieranie ziemniaków.
10.32.Z	Produkcja soków z owoców i warzyw Podklasa ta obejmuje: • Produkcję soków z owoców i warzyw • Produkcję koncentratów ze świeżych owoców i warzyw
10.39.Z	Pozostałe przetwarzanie i konserwowanie owoców i warzyw Podklasa ta obejmuje: • produkcję żywności składającej się głównie z owoców lub warzyw, z wyłączeniem gotowych dań • mrożonych lub w puszkach, • konserwowanie owoców, orzechów i warzyw poprzez zamrażanie, suszenie, zalewanie olejem lub octem, puszkowanie itp., • wytwarzanie owocowych i warzywnych artykułów spożywczych, • produkcję dżemów, marmolady i galaretek, • prażenie orzechów, • produkcję artykułów spożywczych z orzechów, • produkcję łatwo psujących się gotowych potraw z owoców i warzyw, takich jak: sałatki; pakowanie mieszanki sałatek, obrane lub pocięte warzywa, tofu (ser sojowy).
10.41.Z	Produkcja olejów i pozostałych tłuszczów płynnych Podklasa ta obejmuje: • produkcję nieoczyszczonych olejów roślinnych: oliwy z oliwek, oleju sojowego, oleju palmowego, oleju słonecznikowego, oleju z nasion bawełny, oleju rzepakowego, oleju gorczycowego, oleju z siemienia lnianego itp., • produkcję nieodtłuszczonej mąki i mączki z nasion roślin oleistych, orzechów lub ziaren oleistych, • produkcję rafinowanych olejów roślinnych: oliwy z oliwek, oleju

	sojowego itp., • przetwarzanie olejów roślinnych: parowanie, gotowanie, odwadnianie, utwardzanie itp., • produkcję niejadalnych olejów i tłuszczów zwierzęcych, • produkcję olejów z ryb i ssaków morskich, • produkcję puchu bawełnianego (lintersu), makuchów z nasion oleistych oraz innych pozostałości powstających przy produkcji oleju. Podklasa ta nie obejmuje: • wytapiania i rafinacji smalcu i innych zwierzęcych tłuszczów jadalnych, sklasyfikowanych w 10.11.Z, • produkcji margaryny, sklasyfikowanej w 10.42.Z, • mielenia kukurydzy metodą moką i wytwarzania oleju kukurydzianego, sklasyfikowanych w 10.62.Z, • wytwarzania olejków eterycznych, sklasyfikowanego w 20.53.Z, • przetwarzania olejów i tłuszczów za pomocą procesów chemicznych, sklasyfikowanego w 20.59.Z.
10.42.Z	Produkcja margaryny i podobnych tłuszczów jadalnych Podklasa ta obejmuje: • produkcję margaryny, • produkcję past będących mieszaniną różnych tłuszczów jadalnych, • produkcję jadalnych mieszanek tłuszczowych zapobiegających przywieraniu do form.
10.51.Z	Przetwórstwo mleka i wyrób serów Podklasa ta obejmuje: • produkcję świeżego płynnego mleka, mleka sterylizowanego (włączając mleko pasteryzowane lub poddane działaniu bardzo wysokich temperatur (tzw. UHT)) oraz mleka homogenizowanego • produkcję napojów bezalkoholowych na bazie mleka, • produkcję śmietany ze świeżego mleka: sterylizowanej (włączając śmietanę pasteryzowaną lub poddaną działaniu bardzo wysokich temperatur (tzw. UHT)), homogenizowanej, • produkcję mleka odwodnionego lub zagęszczonego, słodzonego lub niesłodzonego, • produkcję mleka lub śmietany w postaci stałej, • produkcję masła, • produkcję jogurtu i kefiru, • produkcję serów i twarogów, • produkcję serwatki, • produkcję kazeiny i laktozy.

	Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji surowego mleka krowiego i bawolego, sklasyfikowanej w 01.41.Z, • produkcji surowego mleka owiec i kóz, sklasyfikowanej w 01.45.Z, • produkcji substytutów mleka i sera nie opartych na mleku, sklasyfikowanej w 10.89.Z.
10.61.Z	Wytwarzanie produktów przemiału zbóż Podklasa ta obejmuje: •przemiał zbóż: produkcja mąki, kasz, mączki i śruty pszennej; przemiał żyta, owsa, kukurydzy i innych zbóż, •przemiał ryżu: produkcja ryżu łuskanego, mielonego, polerowanego, lukrowanego, parowanego lub preparowanego; produkcję mąki ryżowej, •przemiał surowców warzywnych: produkcję mąki i mączki z suszonych nasion roślin strączkowych, korzeni lub bulw oraz z orzechów jadalnych, •wytwarzanie zbożowej żywności śniadaniowej, • wytwarzanie mąki wieloskładnikowej oraz mieszanek do wypieku chleba, ciast, herbatników i naleśników.
10.62.Z	Wytwarzanie skrobi i wyrobów skrobiowych Podklasa ta obejmuje: •wytwarzanie skrobi z ziemniaków, ryżu, kukurydzy itp., •mielenie kukurydzy metodą mokrą, •wytwarzanie glukozy, syropu glukozowego, maltozy, inuliny, izoglukozy itp., •wytwarzanie glutenu, •wytwarzanie tapioki i jej namiastek ze skrobi, •wytwarzanie oleju kukurydzianego. Podklasa ta nie obejmuje: •wytwarzania laktozy (cukru mlekowego), sklasyfikowanego w 10.51.Z, •produkcji cukru trzcinowego lub buraczanego, sklasyfikowanej w 10.81.Z.
10.81.Z	Produkcja cukru Podklasa ta obejmuje: •produkcję i rafinację cukru (sacharozy) oraz substytutów cukru, z buraków, trzciny cukrowej, klonu i palmy, •produkcję syropów cukrowych, •produkcję melasy, •produkcję syropu i cukru klonowego.

	Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji glukozy, syropu glukozowego, maltozy, sklasyfikowanej w 10.62.Z.
10.84.Z	Produkcja przypraw Podklasa ta obejmuje: • produkcję przypraw, sosów i podobnych dodatków do potraw, takich jak: - o majonez, - o mąka i mączka musztardowa, - o gotowa musztarda itp., - o produkcję octu, • produkcję soli kuchennej, włączając sól jodowaną. Podklasa ta nie obejmuje: • uprawy roślin przyprawowych, sklasyfikowanej w 01.28.Z.
10.89.Z	Produkcja pozostałych artykułów spożywczych, gdzie indziej niesklasyfikowana Podklasa ta obejmuje: • produkcję zup i bulionów (rosółów), • produkcję miodu sztucznego i karmelu, • produkcję gotowej żywności łatwo psującej się, takiej jak: - o kanapki, - o świeża (nieupieczona) pizza, • produkcję suplementów żywności i pozostałych artykułów spożywczych, gdzie indziej niesklasyfikowaną, • produkcję drożdży, • produkcję soków i ekstraktów z mięsa, ryb, skorupiaków i mięczaków, • produkcję substytutów artykułów mlecznych i serowych, • produkcję wyrobów z jaj, albuminę jaja, • produkcję sztucznych koncentratów spożywczych. Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji łatwo psujących się gotowych potraw z owoców i warzyw, sklasyfikowanej w 10.39.Z, • produkcji mrożonej lub inaczej zakonserwowanej pizzy, sklasyfikowanej w 10.85.Z, • produkcji napojów, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 11.
10.91.Z	Produkcja gotowej paszy dla zwierząt gospodarskich

	Podklasa ta obejmuje: • produkcję gotowej paszy dla zwierząt gospodarskich i ryb, włączając produkcję, koncentratów paszowych i dodatków paszowych, • przygotowanie pasz jednoskładnikowych, • przetwarzanie odpadów poubojowych do produkcji pasz. Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji mączki rybnej przeznaczonej do karmienia zwierząt, sklasyfikowanej w 10.20.Z, • wytwarzania makuchów z nasion roślin oleistych, sklasyfikowanego w 10.41.Z, • wytwarzania produktów ubocznych, stosowanych bez specjalnego przetworzenia, jako karma dla zwierząt, np. z nasion oleistych, sklasyfikowanego w 10.41.Z, z przemiału zbóż, sklasyfikowanego w 10.61.Z itp.
10.92.Z	Produkcja gotowej karmy dla zwierząt domowych Podklasa ta obejmuje: • produkcję gotowej paszy dla zwierząt domowych (psów, kotów, ptaków, rybek itp.), • przetwarzanie odpadów poubojowych do produkcji pasz dla zwierząt domowych. Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji mączki rybnej przeznaczonej do karmienia zwierząt, sklasyfikowanej w 10.20.Z, • wytwarzania makuchów z nasion roślin oleistych, sklasyfikowanego w 10.41.Z, • wytwarzania produktów ubocznych, stosowanych bez specjalnego przetworzenia, jako karma dla zwierząt, np. z nasion oleistych, sklasyfikowanego w 10.41.Z, z przemiału zbóż, sklasyfikowanego w 10.61.Z itp.
11.01.Z	Destylowanie, rektyfikowanie i mieszanie alkoholi Podklasa ta obejmuje: • produkcję napojów alkoholowych, takich jak: wódka, whisky, brandy, gin, likiery itp., • produkcję destylowanych napojów alkoholowych, takich jak: „mieszane drinki” itp., • mieszanie alkoholi destylowanych, • produkcję alkoholu etylowego, po przetworzeniu przeznaczonego do spożycia. Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji niedestylowanych napojów alkoholowych,

	sklasyfikowanej w 11.02.Z -11.06.Z, • produkcji syntetycznego alkoholu etylowego oraz alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego nie przeznaczonego do spożycia, sklasyfikowanej w 20.14.Z, • produkcji alkoholu etylowego z surowców poddanych fermentacji, sklasyfikowanej w 20.14.Z, • butelkowania i etykietowania, sklasyfikowanych w 46.34.A (jeśli występuje w handlu hurtowym) i 82.92.Z (jeśli są wykonywane na zlecenie).
11.02.Z	Produkcja win gronowych Podklasa ta obejmuje: • produkcję win gronowych, • produkcję gronowych win musujących. • produkcję win gronowych z zagęszczonego moszczu winogronowego, • produkcję win gronowych o niskiej zawartości alkoholu lub win bezalkoholowych. Podklasa ta nie obejmuje: • butelkowania i etykietowania, sklasyfikowanego w 46.34.A (jeśli występuje w handlu hurtowym) i 82.92.Z (jeśli są wykonywane na zlecenie).
11.03.Z	Produkcja cydru i pozostałych win owocowych Podklasa ta obejmuje: • produkcję napojów alkoholowych otrzymywanych w wyniku fermentacji, ale bez ich destylowania: sake, cydr (jabłecznik), perry (wino gruszkowe) i inne wina owocowe, • produkcję miodu pitnego i napojów mieszanych zawierających wina owocowe, włączając wyroby wina pochodne i wino podobne. Podklasa ta nie obejmuje: • butelkowania i etykietowania, sklasyfikowanych w 46.34.A (jeśli występują w handlu hurtowym) i 82.92.Z (jeśli są wykonywane na zlecenie).
11.04.Z	Produkcja pozostałych niedestylowanych napojów fermentowanych Podklasa ta obejmuje: • produkcję wermutu i podobnych niedestylowanych napojów fermentowanych. Podklasa ta nie obejmuje:

	• butelkowania i etykietowania, sklasyfikowanych w 46.34.A (jeśli występują w handlu hurtowym) i 82.92.Z (jeśli są wykonywane na zlecenie).
20.14.Z	Produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów organicznych Podklasa ta obejmuje produkcję podstawowych chemikaliów przy zastosowaniu takich procesów jak kraking termiczny, destylacja. Wynikiem tych procesów są zwykle wyodrębnione pierwiastki chemiczne oraz wyodrębnione chemicznie zdefiniowane związki. Podklasa ta obejmuje: • produkcję podstawowych chemikaliów organicznych, takich jak: - o acykliczne węglowodory nasycone i nienasycone, - o cykliczne węglowodory nasycone i nienasycone, - o alkohole cykliczne i acykliczne, - o kwasy jedno- i wielokarboksylowe, włączając syntetyczny kwas octowy, - o inne związki z rodnikami zawierającymi tlen, włączając aldehydy, ketony, benzochinony i związki o dwu i wielu rodnikach zawierających tlen, - o - syntetyczna gliceryna, • organiczne związki azotowe, włączając aminy, • alkohol etylowy i estry pochodzenia rolniczego nie przeznaczone do spożycia, • syntetyczny alkohol etylowy, • inne związki organiczne, włączając produkty destylacji drewna (np. węgiel drzewny) itp., • produkcję syntetycznych aromatów, • produkcję smoły węglowej. Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji tworzyw sztucznych w formach podstawowych, sklasyfikowanej w 20.16.Z, • produkcji kauczuku syntetycznego w formach podstawowych, sklasyfikowanej w 20.17.Z, • produkcji surowej gliceryny, sklasyfikowanej w 20.41.Z, • produkcji olejków eterycznych, sklasyfikowanej w 20.53.Z, • produkcji kwasu salicylowego i utlenionego kwasu acetylosalicylowego, sklasyfikowanej w 21.10.Z.

Do wsparcia nie kwalifikują się również działalności prowadzące do następujących produktów:

- 1) stearyna z tłuszczu, oleju i łoju; olej z tłuszczu, oliwy i łoju nieemuglowany, niemieszany i niepreparowany, które powstają w wyniku wytłaczania smalcu

lub łożu podczas prowadzenia działalności objętej podklasą PKD 10.11.Z lub 10.12.Z.

- 2) pozostałości po oczyszczaniu substancji tłuszczowych i wosków zwierzęcych lub roślinnych, które mogą powstawać podczas prowadzenia działalności objętej podklasą PKD 10.11.Z, 10.12.Z, 10.41.Z.
- 3) pektyna
- 4) jelita, pęcherze i żołądki zwierząt (z wyjątkiem rybich), całe lub w kawałkach, świeże, chłodzone, mrożone, solone w solance, suszone lub wędzone, które mogą powstawać podczas prowadzenia działalności objętej podklasą PKD 10.11.Z, 10.12.Z, 10.13.Z.
- 5) produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; martwe zwierzęta objęte działaniami 1 lub 3, nienadające się do spożycia przez ludzi, które mogą powstawać podczas prowadzenia działalności objętej podklasą PKD 10.11.Z, 10.12.Z, 10.13.Z.

b) Sektor rybołówstwa i akwakultury

Zgodnie z brzmieniem art. 1 ust.3 lit. a Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu zgodnym z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2017/1084 nie jest możliwe udzielanie pomocy wspierającej działalność w sektorze rybołówstwa i akwakultury, z wyjątkiem pomocy szkoleniowej, pomocy na dostęp do dofinansowania dla MŚP, pomocy w obszarze działalności badawczo – rozwojowej, pomocy dla MŚP na wspieranie innowacyjności, pomocy przeznaczonej na pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników niepełnosprawnych, regionalnej pomocy inwestycyjnej w regionach najbardziej oddalonych i programów regionalnej pomocy operacyjnej.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1379 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000, sektor rybołówstwa i akwakultury oznacza sektor gospodarki, który obejmuje wszelką działalność związaną z produkcją i przetwarzaniem produktów rybołówstwa lub akwakultury oraz obrotem nimi, z wyjątkiem pomocy szkoleniowej, pomocy na dostęp do finansowania dla MŚP, pomocy w obszarze działalności badawczo-rozwojowej, pomocy dla MŚP na wspieranie innowacyjności oraz pomocy przeznaczonej na pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników niepełnosprawnych.

„Producent” oznacza: każdą osobę fizyczną lub prawną, która wykorzystuje środki produkcji do uzyskania produktów rybołówstwa lub akwakultury z zamiarem wprowadzenia ich do obrotu.

„Produkty rybołówstwa” oznaczają: organizmy wodne pochodzące z dowolnej działalności połowowej lub otrzymywane z nich produkty, wymienione w Tabeli 11.

„Produkty akwakultury” oznaczają: organizmy wodne na dowolnym etapie ich cyklu życia, pochodzące z dowolnej działalności w zakresie akwakultury lub otrzymywane z nich produkty wymienione w poniższej tabeli.

Tabela nr 11 wymienia produkty rybołówstwa i akwakultury w rozumieniu Rozporządzenia 1379/2013 poprzez wskazanie kodów CN tych produktów.

Tabela nr 11 Produkty rybołówstwa i akwakultury

Kod CN	Wyszczególnienie
0301	Ryby żywe
0302	Ryby świeże lub schłodzone, z wyłączeniem filetów rybnych oraz pozostałego mięsa rybiego, objętych pozycją 0304
0303	Ryby zamrożone, z wyłączeniem filetów rybnych oraz pozostałego mięsa rybiego, objętych pozycją 0304
0304	Filety rybne i pozostałe mięso rybne (nawet rozdrobnione), świeże, schłodzone lub zamrożone
0305	Ryby suszone, solone lub w solance; ryby wędzone, nawet gotowane przed lub podczas procesu wędzenia; mąki, mączki i granulki, z ryb, nadające się do spożycia przez ludzi
0306	Skorupiaki, nawet w skorupach, żywe, świeże, schłodzone, zamrożone, suszone, solone lub w solance; skorupiaki w skorupach, gotowane na parze lub w wodzie, nawet schłodzone, zamrożone, suszone, solone lub w solance; mąki, mączki i granulki, ze skorupiaków, nadające się do spożycia przez ludzi
0307	Mięczaki, nawet w skorupach, żywe, świeże, schłodzone, zamrożone, suszone, solone lub w solance; bezkręgowce wodne, inne niż skorupiaki i mięczaki, żywe, świeże, schłodzone, zamrożone, suszone, solone lub w solance; mąki, mączki i granulki, z bezkręgowców wodnych innych niż skorupiaki, nadające się do spożycia przez ludzi
	Produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; martwe zwierzęta objęte działem 1 lub 3, nienadające się do spożycia przez ludzi
	Inne
	Produkty z ryb lub skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych; martwe zwierzęta objęte działem 3:
0511 91 10	Odpadki rybne
0511 91 90	Pozostałe
1212 20 00	Wodorosty morskie i pozostałe algi
	Tłuszcze i oleje i ich frakcje, z ryb, nawet rafinowane, ale niemodyfikowane chemicznie
1504 10	Oleje z wątróbek rybnych i ich frakcje
1504 20	Tłuszcze, oleje i ich frakcje, z ryb, inne niż oleje z wątróbek
1603 00	Ekstrakty i soki, z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków lub

	pozostałych bezkręgowców wodnych
1604	Ryby przetworzone lub zakonserwowane; kawior i namiastki kawioru przygotowane z ikry rybiej
1605	Skorupiaki, mięczaki i pozostałe bezkręgowce wodne, przetworzone lub zakonserwowane
	Makarony, nawet poddane obróbce cieplnej lub nadziewane (mięsem lub innymi substancjami), lub przygotowane inaczej, takie jak spaghetti, rurki, nitki, lasagne, gnocchi, ravioli, cannelloni; kuskus, nawet przygotowany
1902 20	Makarony nadziewane, nawet poddane obróbce cieplnej lub inaczej przygotowane:
1902 20 10	Zawierające więcej niż 20 % masy ryb, skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych
	Mąki, mączki i granulki, z mięsa lub podrobów, ryb lub skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych, nienadające się do spożycia przez ludzi; skwarki:
2301 20 00	Mąki, mączki i granulki, z ryb lub ze skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych
	Preparaty, w rodzaju stosowanych do karmienia zwierząt
2309 90	Inne:
ex 2309 90 10	Roztwory z ryb

Odniesienie produktów wymienionych powyżej do Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) zawiera Tabela 12.

Tabela 12 Kody PKD dla sektora rybołówstwa i akwakultury

Podklasa PKD	Wyszczególnienie
03.11.Z	Rybołówstwo w wodach morskich Podklasa ta obejmuje: • połowy ryb na oceanach, morzach i w wewnętrznych wodach morskich, • połowy skorupiaków i mięczaków morskich, • wielorybnictwo, • połowy zwierząt wodnych: żółwi, osłonic, jeżowców itp., • działalność statków rybackich prowadzących połowy ryb i innych organizmów wodnych połączone z ich przetwórstwem i konserwowaniem, • pozyskiwanie (poławianie, wydobywanie) pozostałych produktów i organizmów znajdujących się w wodach morskich, np.: pereł naturalnych, gąbek, koralu i alg, • działalność usługową związaną z połowem ryb na oceanach, morzach i w wewnętrznych wodach morskich. Podklasa ta nie obejmuje: • połowów ssaków morskich (np. morsów, fok), z wyłączeniem

	wielorybnictwa, sklasyfikowanych w 01.70.Z, • przetwórstwa wielorybów na statkach - przetwórnich, sklasyfikowanego w 10.11.Z, • przetwórstwa ryb, skorupiaków, mięczaków i pozostałych organizmów wodnych na statkach zajmujących się wyłącznie przetwórstwem i przechowywaniem lub w fabrykach znajdujących się na lądzie, sklasyfikowanego w 10.20.Z, • wynajmowania łodzi rekreacyjnych z załogą, na przejażdżki po morzach i wodach przybrzeżnych (np. wyprawy na ryby), sklasyfikowanego w 50.10.Z, • działalności związanej z dozorem łowisk oraz usługami patrolowymi, sklasyfikowanej w 84.24.Z, • działalności wspomagającej wędkarstwo sportowe i rekreacyjne, sklasyfikowanej w 93.19.Z.
03.12.Z	Rybołówstwo w wodach śródlądowych Podklasa ta obejmuje: • połowy ryb w wodach śródlądowych, • połowy skorupiaków i mięczaków w wodach śródlądowych, • połowy pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych, • pozyskiwanie surowców znajdujących się w wodach śródlądowych, • działalność usługową związaną z połowem ryb w wodach śródlądowych. Podklasa ta nie obejmuje: • przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków, sklasyfikowanego w 10.20.Z, • działalności związanej z ochroną łowisk i usługami patrolowymi, sklasyfikowanej w 84.24.Z, • działalności wspomagającej wędkarstwo sportowe i rekreacyjne, sklasyfikowanej w 93.19.Z.
03.21.Z	Chów i hodowla ryb oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach morskich Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowla ryb w wodach morskich, włączając chów i hodowlę morskich ryb ozdobnych, • produkcja jaj małż (omułków, ostryg itp.), larw homarów, krewetek po okresie larwowym, narybku i подроstków narybku, • chów i hodowla szkarłatnic i pozostałych jadalnych wodorostów morskich, • chów i hodowla skorupiaków, małż, mięczaków oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach morskich, • chów i hodowla ryb i pozostałych organizmów wodnych w wodach słonawych,

	• chów i hodowla ryb i pozostałych organizmów morskich w akwenach i zbiornikach ze słoną wodą, • działalność wylęgarni ryb w wodach morskich, • chów i hodowla robaków morskich. Podklasa ta nie obejmuje: • chowu i hodowli żab, sklasyfikowanych w 03.22.Z, • działalności wspomagającej wędkarstwo sportowe i rekreacyjne, sklasyfikowanej w 93.19.Z.
03.22.Z	Chów i hodowla ryb oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę ryb w stawach rybnych i wodach śródlądowych, włączając chów i hodowlę ryb ozdobnych w stawach rybnych i w wodach śródlądowych, • chów i hodowlę skorupiaków, małży, innych mięczaków oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych, • działalność związaną z wylęgarniami ryb (słodkowodnych), • chów i hodowlę żab, • działalność usługową związaną z chowem i hodowlą ryb, skorupiaków, mięczaków i innych organizmów wodnych w stawach rybnych i wodach śródlądowych. Podklasa ta nie obejmuje: • działalności związanej z chowem i hodowlą ryb i pozostałych organizmów morskich w akwenach i zbiornikach ze słoną wodą, sklasyfikowanej w 03.21.Z, • działalności wspomagającej wędkarstwo sportowe i rekreacyjne, sklasyfikowanej w 93.19.Z
10.20.Z	Przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków Podklasa ta obejmuje: • przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków obejmujące: mrożenie, głębokie mrożenie, suszenie, gotowanie, wędzenie, solenie, przechowywanie w solance, puszkowanie itp., • produkcja wyrobów z ryb, skorupiaków i mięczaków: filetów rybnych, ikry, kawioru, substytutów kawioru itp., • produkcja mączki rybnej, przeznaczonej do spożycia przez ludzi lub do karmienia zwierząt, • produkcja mąki, mączki i granulek z ryb i ssaków morskich, nie nadających się do spożycia przez ludzi, • działalność statków, na których dokonuje się wyłącznie przetwarzania i konserwowania ryb, • obróbka wodorostów. Podklasa ta nie obejmuje:

	• przetwarzania ryb na statkach prowadzących połowy ryb, sklasyfikowanego w 03.11.Z, • przetwarzania wielorybów na łądzie lub na specjalistycznych statkach, sklasyfikowanego w 10.11.Z, • produkcji olejów i tłuszczów z ryb i ssaków morskich, sklasyfikowanej w 10.41.Z, • produkcji gotowych, mrożonych dań rybnych, sklasyfikowanej w 10.85.Z, • produkcja zup rybnych, sklasyfikowanej w 10.89.Z.
10.41.Z	Produkcja olejów i pozostałych tłuszczów płynnych Podklasa ta obejmuje: • produkcję nieoczyszczonych olejów roślinnych: oliwy z oliwek, oleju sojowego, oleju palmowego, oleju słonecznikowego, oleju z nasion bawełny, oleju rzepakowego, oleju gorzycowego, oleju z siemienia lnianego itp., • produkcję nieodtłuszczonej mąki i mączki z nasion roślin oleistych, orzechów lub ziaren oleistych, • produkcję rafinowanych olejów roślinnych: oliwy z oliwek, oleju sojowego itp., • przetwarzanie olejów roślinnych: parowanie, gotowanie, odwadnianie, utwardzanie itp., • produkcję niejadalnych olejów i tłuszczów zwierzęcych, • produkcję olejów z ryb i ssaków morskich, • produkcję puchu bawełnianego (lintersu), makuchów z nasion oleistych oraz innych pozostałości powstających przy produkcji oleju. Podklasa ta nie obejmuje: • wytapiania i rafinacji smalcu i innych zwierzęcych tłuszczów jadalnych, sklasyfikowanych w 10.11.Z, • produkcji margaryny, sklasyfikowanej w 10.42.Z, • mielenia kukurydzy metodą mokrą i wytwarzania oleju kukurydzianego, sklasyfikowanych w 10.62.Z, • wytwarzania olejków eterycznych, sklasyfikowanego w 20.53.Z, • przetwarzania olejów i tłuszczów za pomocą procesów chemicznych, sklasyfikowanego w 20.59.Z.
10.73.Z	Produkcja makaronów, klusek, kuskusu i podobnych wyrobów mącznych - tylko tych, które zawierają w masie ponad 20 % ryb, skorupiaków, mięczaków lub innych bezkręgowców wodnych Podklasa ta obejmuje: • produkcja makaronów, pierogów i klusek, gotowanych lub surowych, nadziewanych lub nienadziewanych, • produkcja kuskusu, • produkcja konserwowanych lub mrożonych wyrobów makaronowych.

	Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji gotowych dań zawierających kuskus, sklasyfikowanej w 10.85.Z, • produkcji zup zawierających makaron, sklasyfikowanej w 10.89.Z.

Dot. podklasy PKD 03.11.Z: Wieloryby, delfiny, morświny, manaty, krowy morskie zaliczane są do produktów rolnych, o których mowa w art. 38 TFUE.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury do produktów rybołówstwa zalicza się wyłącznie makarony nadziewane, również gotowane lub przygotowane inaczej, jeśli zawierają w masie ponad 20% ryb, skorupiaków, mięczaków lub innych bezkręgowców. Wymienione powyżej produkty mogą wchodzić w zakres działalności wyszczególnionych w pierwszym i trzecim tiret podklasy PKD nr 10.73.Z. Oznacza to, że nie każda działalność objęta podklasą PKD nr 10.73.Z (pierwszy i trzeci tiret) dotyczy produktów rybołówstwa, o których mowa w Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013. Należy podkreślić, iż zgodnie z załącznikiem I Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 za produkty rybołówstwa uznaje odpady rybne (kod CN 0511 91 10) oraz pozostałe (kod CN 0511 91 90).

W związku z powyższym, nie jest możliwe przypisanie jednoznacznie tych produktów do konkretnej podklasy PKD. Mogą one powstać przy prowadzeniu działalności zaliczanej do podklasy PKD nr 03.11.Z, 03.12.Z, 03.21.Z, 10.20.Z.

Ponadto, sektor rybołówstwa i akwakultury obejmuje wszelką działalność związaną z obrotem produktami rybołówstwa lub akwakultury, a zatem wszelka działalność handlowa obejmująca obrót tymi produktami stanowi działalność wykonywaną w tym sektorze (np. sprzedaż ryb lub wodorostów morskich w sklepie akwarystycznym).

W tabeli nr 13 wskazano kody PKD określające działalność handlową, która stanowi działalność w sektorze rybołówstwa i akwakultury, jeżeli dotyczy obrotu produktami rybołówstwa i akwakultury, wymienionymi w tabeli nr 12.

Tabela nr 13

Kod PKD	Opis działalności
46.21 Z	Sprzedaż hurtowa zboża, nieprzetworzonego tytoniu, nasion i pasz dla zwierząt
46.22 Z	Sprzedaż hurtowa kwiatów i roślin
46.23 Z	Sprzedaż hurtowa żywych zwierząt
46.38.Z	Sprzedaż hurtowa pozostałej żywności, włączając ryby, skorupiaki i mięczaki
47.11 Z	Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych
47.19 Z	Pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona w

	niewyspecjalizowanych sklepach
47.22 Z	Sprzedaż detaliczna mięsa i wyrobów z mięsa prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
47.23 Z	Sprzedaż detaliczna ryb, skorupiaków i mięczaków prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
47.81.Z	Sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych prowadzona na straganach i targowiskach

c) Pozostałe

1) Pomoc na działalność związaną z wywozem

Zgodnie z brzmieniem art. 1 ust.2 lit. c Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu pomoc nie może zostać przyznana na działalność związaną z wywozem do państw trzecich lub państw członkowskich.

Za pomoc wywozową należy w szczególności uznać tworzenie stałych przedstawicielstw poza granicami kraju a także koszty związane z ich prowadzeniem.

Zgodnie z pkt 9 Preambuły rozporządzenia nr 651/2014, pomoc na pokrycie kosztów uczestnictwa w targach handlowych bądź kosztów badań lub usług doradczych potrzebnych do wprowadzenia nowego lub już istniejącego produktu na nowy rynek w innym państwie członkowskim lub w kraju trzecim nie stanowi zazwyczaj pomocy na działalność związaną z wywozem.

2) Pomoc, która prowadzi do uprzywilejowania produktów krajowych w stosunku do towarów sprowadzanych z zagranicy.

Zgodnie z brzmieniem art. 1 ust.2 lit. d Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu pomoc nie może zostać przyznana na działalność uwarunkowaną pierwszeństwem użycia towarów produkcji krajowej w stosunku do towarów sprowadzanych z zagranicy.

3) Pomoc udzielana sektorowo.

Zgodnie z brzmieniem art. 13 lit. c Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu nadanym przez Rozporządzenie Komisji (UE) 2017/1084 nie jest możliwe udzielanie pomocy

regionalnej w formie programów, które są ukierunkowane na ograniczoną liczbę konkretnych sektorów działalności gospodarczej; programów dotyczących działalności związanych z turystyką, infrastruktury szerokopasmowej lub przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych nie uznaje się za ukierunkowane na konkretne sektory działalności gospodarczej.

d) Rozdzielenie działalności lub wyodrębnienie kosztów.

Zgodnie z brzmieniem art. 1 ust.3 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, w przypadku przedsiębiorstwa prowadzącego działalność w sektorze/sektorach wykluczonych z możliwości uzyskania wsparcia, istnieje możliwość uzyskania wsparcia na projekt, który nie jest wykluczony w zakresie sektora działalności, pod warunkiem, że zostaną zapewnione odpowiednie środki zabezpieczające, że udzielona pomoc nie wesprze działalności wykluczonych. Do środków tych należą: rozdzielenie działalności lub wyodrębnienie kosztów.

Pomoc na podstawie art. 56 *Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną* nie może zostać udzielona na infrastrukturę, która jest przedmiotem innych sekcji rozdziału III rozporządzenia 651/2014 z wyjątkiem sekcji 1 — *Pomoc regionalna*. W ramach przedmiotowego artykułu, wsparcie nie może zostać również udzielone na infrastrukturę portów lotniczych i infrastrukturę portową.